

Den 4. oktober 2022
FVM 210

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag om ændring af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til delegeret retsakt om ændring af bilag III til forordning (EF) nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer. Forslaget indeholder en række forslag til tekniske ændringer. Herudover giver forslaget mulighed for to nye opbevaringsformer for fiskevarer. Der er desuden et forslag om at ændre tidsfristen for afsætning af æg fra alle fjerkræarter til den endelige forbruger fra 21 dage efter lægningen til 28 dage efter lægningen. Samtidig anføres en bedst før dato for hønseæg på 28 dage efter æglægningen. Bestemmelsen om bedst før dato gentager den tilsvarende bestemmelse i handelsnormer for hønseæg. Den delegerede retsakt vurderes generelt ikke at ændre beskyttelsesniveauet i Danmark og resten af EU. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund, idet man lægger vægt på, at producenten selv kan få lov til at fastsætte bedst før datoen for hønseæg som for alle andre fødevarer. Der er frist for indsigelse senest den 9. november 2022.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af bilag III til Rådets og Europa-Parlamentets forordning (EF) nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer for så vidt angår fiskevarer, æg og visse særligt højt forarbejdede produkter samt om ændring af Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/624 for så vidt angår visse toskallede bløddyr.

For så vidt angår ændring af bilag III i forordning (EF) nr. 853/2004 er forslaget fremsat med hjemmel i artikel 10, stk. 1, litra d og e, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer. For så vidt angår ændring af forordning (EU) 2019/624 er forslaget fremsat med hjemmel i artikel 18, stk. 7, litra g, i forordning (EU) 2017/625 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler (forordningen om offentlig kontrol).

Forslaget er fremsat af Kommissionen med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 som en delegeret retsakt. Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Par-

lamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Der er frist for indsigelse senest den 9. november 2022. Rådssekretariatet har dog igangsat en foreløbig høring.

Formål og indhold

Forslaget indeholder en række forslag til tekniske ændringer vedrørende visse særligt højt forarbejdede produkter (f.eks. smagsstoffer) og toskallede bløddyr (f.eks. østers og muslinger). Forslaget vil tillade brugen af såkaldte "tubs" til opbevaring af hele eller rensede fiskevarer og give mulighed for at benytte teknikken "superchilling" ved transport af fiskevarer. Begge opbevaringsformer har været vurderet af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA).

Tubs er beholdere af tre-lags polyethylen, der fyldes med is og vand. Vandets overflade skal være dækket af is under opbevaringen, og vandets temperatur skal være så tæt på 0 °C som muligt. Opbevaring i tubs er begrænset til tre døgn. Tubs kan bruges til at transportere og opbevare hele eller rensede fiskevarer. Det har ikke tidligere været muligt at opbevare fiskevarer i isvand efter ankomsten til den første virksomhed på land, der udfører anden virksomhed end transport og sortering. EFSA har kun vurderet tre-lags polyethylen som materiale i deres rapport. Rapporten konkluderede desuden, at fiskevarer kan opbevares sikkert i tubs op til et absolut maksimum på 5 dage, men en grænse på 3 dage fører til større sikkerhed. Kommissionen har derfor valgt fastsætte tre-lags polyethylen som materiale og opbevaring i maksimum tre dage i rammen for brug af tubs.

Superchilling er en teknik, hvor fiskevarer bliver nedkølet til 1-2 °C under frysepunktet, hvilket muliggør, at fiskevaren kan transporteres uden is. Dette har ikke tidligere været en mulighed. Hvis fiskevarer behandles med superchilling og transporteres uden is, skal det klart fremgå af transportbeholderne, at fiskevarerne er superchillede. Superchillede fiskevarer skal have en kernetemperatur på -0.5-2 °C og må maksimalt opbevares i fem dage. EFSA's rapport har kun vurderet opbevaring ved superchilling i op til 5 dage, og Kommissionen har derfor valgt dette som en tidsgrænse.

Forslaget indeholder desuden et forslag om at ændre tidsfristen for afsætning af æg fra alle fjerkræarter til den endelige forbruger fra 21 dage efter lægningen til 28 dage efter lægningen. Samtidig anføres en bedst før dato for hønseæg på 28 dage efter lægningen. Bestemmelsen om bedst før dato gentager den tilsvarende bestemmelse i handelsnormer for hønseæg. Kommissionen anfører som begrundelse for forslaget, dels at øgning af salgsfristen fra 21 dage til 28 dage ikke har betydning for fødevarer sikkerheden, men at den hjælper til at mindske madspild, dels at den allerede gældende bedst før dato på 28 dage efter lægningen for hønseæg bør bevares.

EFSA har udtalt, at den største risiko ved æg er salmonella-forurening, og at en senere bedst før dato end 28 dage kan udgøre en risiko for vækst af denne bakterie, når æggene ikke opbevares på køl. Danmark har nationalt fastsat krav om opbevaring af æg på køl, men ikke alle medlemsstater har krav om at opbevare æg på køl.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er ikke national lovgivning om opbevaring af fisk i tubs eller ved superchilling, salgsfrist for æg til den endelige forbruger eller national lovgivning om holdbarhedsmærkning af æg.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ligeledes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen.

Danish Seafood Association (DSA) har udtrykt utilfredshed med begrænsningen på materialevalget til tubs. De ser gerne, at virksomheder selv må vælge materialer, så længe disse har tilsvarende isolerende egenskaber som 3-lags polyethylen. DSA har også udtrykt et ønske om, at tidsbegrænsningen for opbevaring i tubs udvides til 5 dage, som var den absolut maksimale grænse for opbevaring sat af EFSA.

Fødevestyrelsen har adspurgt Kommissionen om muligheden for at udvide opbevaring i tubs til fem dage, hvilket Kommissionen har afvist. Danmark og andre medlemsstater har desuden adspurgt Kommissionen om tubs af andre materialer kunne undersøges. Kommissionen vil rette henvendelse til EFSA herom.

Dansk Erhverv og De Samvirkende Købmænd ønsker salgsfristen for æg ophævet. Man kan ikke støtte at ændre salgsfristen fra 21 dage til 28 dage. Man ønsker salgsfristen helt fjernet, da det er en forældet regel, som ikke har betydning for fødevarer sikkerheden, men blot bidrager til øget madspild. Dansk Erhverv og De Samvirkende Købmænd fastholder, at der ikke bør regelfastsættes en bedst før dato. Begge angiver også, at man ikke ser grund til at fastsætte en bedst før dato for hønseæg i hygiejneregler, da samme bestemmelse allerede fremgår af handelsnormer for æg.

Økologisk Landsforening kan støtte, at salgsfristen ændres fra 21 dage til 28 dage, og at der fastsættes en bedst før dato på 28 dage for hønseæg.

Danske Æg kan støtte ophævelsen af salgsfristen på 21 dage efter lægningen til endelige forbrugere, men støtter en regelfastsat bedst før dato på 28 dage.

Fødevestyrelsen vurderer, at ændringen af salgsfristen fra 21 dage til 28 dage ikke har betydning for fødevarer sikkerheden. Ændringen af denne frist skønnes kun i begrænset omfang at mindske madspild, da det allerede er muligt for detailvirksomheder (butikker, restauranter og lignende) at afsætte æggene efter salgsfristen til andre fødevarer virksomheder, som kan forarbejde æggene og efterfølgende afsætte det forarbejdede produkt til forbrugere. Denne mulighed gælder for æg fra alle fjerkræarter, f.eks. høns,

ænder og vagtler. Bedst før dato for hønseæg på 28 dage efter lægningen fremgår allerede af handelsnormerne for hønseæg, hvorfor denne bestemmelse heller ikke har betydning for fødevarer sikkerheden. Fødevarestyrelsen har over for Kommissionen argumenteret for, at salgsfrist og holdbarhed af æg bør fastsættes af fødevarevirksomheder på samme måde som for alle andre fødevarer.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter den øgede fleksibilitet i forhold til opbevaring af fiskevarer, men regeringen havde gerne set, at forslaget sikrede endnu større fleksibilitet ved f.eks. at tillade brug af andre materialer til tubs.

Regeringen finder, at der ikke bør fastsættes en salgsfrist for æg fra alle fjerkræarter og en bedst før dato for hønseæg. I stedet bør producenten selv kunne fastsætte salgsfrist og bedst før dato for æg som for alle andre fødevarer.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund, idet man lægger vægt på, at producenten selv kan få lov til at fastsætte bedst før datoen for hønseæg som for alle andre fødevarer.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.